

KUNNSKAPSENTER
FOR UTDANNING

ÅRSMELDING 2014

KUNNSKAPSENTER FOR UTDANNING

BESØKSADRESSE: Drammensveien 288, 0283 Oslo

POSTADRESSE: Postboks 564, NO-1327 Lysaker

FORSIDEFOTO: Asle Haukaas/Kunnskapssenter for
utdanning

TITTEL: *Årsmelding 2014*

Kunnskapssenter for utdanning er etablert som en avdeling i Norges forskningsråd, Divisjon for samfunn og helse. Senteret ble formelt åpnet 16. mai 2013, av statsråd Kristin Halvorsen. Kunnskapssenterets primære oppgave er å produsere, samle, syntetisere og spre forskningskunnskap om ulike problemstillinger i utdanningssektoren.

1. Direktørens beretning	2
Kunnskapssenter for utdanning – mål og oppgaver	3
Kunnskapsoversikter	4
3. Aktiviteter og resultater	4
Samarbeid nasjonalt og internasjonalt.....	5
Nettsiden.....	7
Kunnskapsbasen	7
Sosiale medier	7
Møteplasser.....	7
Brukerrådet.....	7
Kommunikasjon og formidling	7
Presentasjoner	8
Arrangementer/møtesteder.....	9
Internasjonalt samarbeid	9
5. Ansatte	10
Kunnskapssenterets publikasjoner i 2014.....	11
Kunnskapssenter for utdanning har utviklet tre formater for syntetisering av forskning.....	11
6. Vedlegg	11

1. DIREKTØRENS BERETNING

2014 har markert det reelle oppstartsåret i Kunnskapssenter for utdanning, og har vært fylt av aktiviteter. I 2013 økte bemanningen fra én til fem ansatte, og i 2014 produserte Kunnskapssenteret tre større forskningsarbeider til kunnskapsbasen: en systematisk kunnskapsoversikt om

lærervurdering, en forskningsoppsummering om forhold ved skolen med betydning for mobbing og en forskningskartlegging om partnerskap i lærerutdanningen.

Disse tre rapportene representerer eksempler på formater som kan brukes til å oppsummere forskning for ulike formål. Formatutvikling og gode fremstillinger av hvilken kunnskap oppsummert forskning kan gi er senterets kjerneoppgaver.

Den systematiske kunnskapsoversikten *Former for lærervurdering som kan ha positiv innvirkning på skolens kvalitet* utgjorde et viktig kunnskapsgrunnlag for regjeringens arbeid med lærervurdering. I en parallell prosess, initiert av Kunnskapsdepartementet våren 2014, ble det både samlet inn kunnskap fra forskning og systematisert erfaringer fra praksisfeltet. Til sammen utgjør dette kunnskapsgrunnlaget et solid fundament for politikktutforming.

Sekretariatet for Djupedalutvalget ba våren 2014 Kunnskapssenter for utdanning om å levere kunnskapsgrunnlag til utvalgets NOU om psykososialt skolemiljø (NOU 15:2). I september overleverte senteret forskningsoppsummeringen *Forhold ved skolen med betydning for mobbing* til utvalgslederen.

Gjennom en strategisk allianse med ProTed, Senter for fremragende utdanning, bidrar Kunnskapssenter for utdanning til kunnskapsgrunnlaget i lærerutdanningen.

Et viktig utviklingsområde i ProTed er utformingen av gode partnerskapsmodeller ved universitetsskolene. I desember presenterte senteret forskningskartleggingen *Partnerskap i lærerutdanningen* på ProTeds universitetsskolekonferanse.

Kunnskapssenteret utvikler kompetanse i sammenstilling og syntetisering av forskning gjennom internasjonalt samarbeid, blant annet i EIPPEE-nettverket, som arbeider med hvordan forskning kan brukes til å styrke kunnskapsbasen i utdanningssektoren. Dette var også tema for den internasjonale konferansen *Finding a way...* som Kunnskapssenter for utdanning og Kunnskapsdepartementet var vertskap for i april 2014. Rundt 120 deltakere fra 17 nasjoner bidro til et svært vellykket arrangement.

Flere land arbeider for å få på plass infrastrukturer som kan formidle kunnskap fra forskning på måter som er tjenlige for utdanningssektoren, og Kunnskapssenter for utdanning samarbeider med tilsvarende enheter i Nederland, Tyskland, England, Sverige og Danmark.

Vi opplever at det er stor og positiv interesse for senterets arbeid, og ser fram til å fortsette arbeidet med å bidra til en mer solid kunnskapsbase for utdanningssektoren.

Sølvi Lillejord

KUNNSKAPSSENTER FOR UTDANNING – MÅL OG OPPGAVER

Som faglig autonom aktør arbeider Kunnskapscenter for utdanning (heretter kalt Kunnskapscenteret) etter høy internasjonal standard med å sammenstille utdanningsforskning i ulike format og utvikle kunnskap om hvordan forskning kan styrke utdanningssektoren som kunnskapsfelt.

Kunnskapscenterets viktigste mål er:

- å ha oversikt over nasjonal og internasjonal forskning
- å sammenstille og formidle forskning som er relevant for målgruppene
- å bidra til en kunnskapsbasert politikktutforming, forvaltning og praksis samt en kunnskapsbasert utdanningsdebatt

Dette skal oppnås ved at Kunnskapscenteret:

- samler og presenterer systematiske kunnskapsoversikter i en åpen kunnskapsbase
- oppsummerer og oversetter tilgjengelige kunnskapsoversikter, rapporter og kortfattede oversikter
- presenterer sentrale forskningsresultat fra norsk og internasjonal utdanningsforskning
- identifiserer kunnskapshull, og spiller disse inn til myndigheter, forskningsmiljøer og relevante programsatsinger i Norges forskningsråd
- bidrar til økt kompetanse og kapasitet på sammenstilling og oppsummering av forskningsresultater, i samarbeid med norske og internasjonale forskere og med Forskningsrådets programsatsinger
- skaper møteplasser for forskere, praktikere og myndigheter

Paneldebatt under den tredje internasjonale konferansen til det europeiske EIPPEE-nettverket. Kunnskapscenter for utdanning var sammen med Kunnskapsdepartementet vertsskap for konferansen, som hadde rundt 120 deltakere fra 17 ulike land. I panelet: Ashley Lenihan, London School of Economics, Dirk van Damme, CERI/OECD, Sølvi Lillejord, Stuart Mathers fra Teachers Group, Department for Education, Storbritannia og Jan Pakulski, European Commission. (Foto: Asle Haukaas/Kunnskapscenter for utdanning)

3. AKTIVITETER OG RESULTATER

KUNNSKAPSOVERSIKTER

Kunnskapssenter for utdanning arbeider systematisk med å videreutvikle sjangeren kunnskapsoversikter (systematic reviews). I løpet av 2014 har Kunnskapssenteret syntetisert forskning i tre ulike formater. (Disse presenteres i vedlegg, se side 11.)

I 2014 har Kunnskapssenteret fullført tre store forskningsoversikter innenfor temaene

- lærervurdering
- forhold ved skolen med betydning for mobbing
- partnerskap i lærerutdanningen

Lærervurdering: Kunnskapsdepartementet ønsket et solid kunnskapsgrunnlag for sitt arbeid med lærervurdering. Til denne prosessen leverte Kunnskapssenter for utdanning den systematiske kunnskapsoversikten:

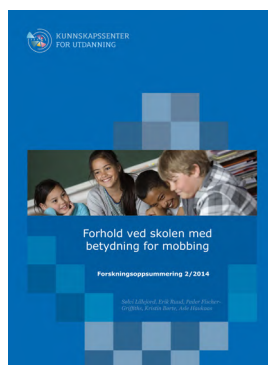
Lillejord, S., Børte, K., Ruud, E., Hauge, T. E., Hopfenbeck, T. N., Tolo, A., Fischer-Griffiths, P. & Smeby, J.-C. (2014) *Former for lærervurdering som kan ha positiv innvirkning på skolens kvalitet: En systematisk kunnskapsoversikt. KSU 1/2014*. Oslo: Kunnskapssenter for utdanning, www.kunnskapssenter.no

Rapportens hovedfunn:

Forskningen viser at medvirkning er nødvendig for at lærervurdering skal lykkes. Bred deltakelse i hele prosessen, fra utforming til evaluering av vurderings-systemer, gir systemene legitimitet. Det må settes av tid og ressurser til arbeidet, og det må foreligge planer for hva som skal gjøres med problemer som avdekkes gjennom vurderingen. Videre er det viktig at vurderingen avgrenses og at det er en felles forståelse av et klart definert vurderingsobjekt. Aktive og engasjerte skoleeiere og skoleledere er nøkkelaktører

i en vellykket implementering av lærervurdering. De skoler eller kommuner som klarer å vektlegge læreres profesjonsutvikling i arbeidet med vurderingen, får bedre resultater enn de som lar arbeidet bli for dominert av skjema, kontroll og byråkrati.

Rapporten kan lastes ned fra [Kunnskapssenterets nettside](#).

Mobbing: På oppdrag fra Djupedalutvalgets sekretariat ble Kunnskapssenter for utdanning bedt om å bidra med kunnskapsgrunnlag for en NOU om de samlede virkemidlene for å skape et trygt psykososialt skolemiljø, motvirke og håndtere krenkelser, mobbing, trakassering og diskriminering i

skolen (NOU 2015:2: *Å høre til. Virkemidler for et trygt psykososialt skolemiljø*). Dette resulterte i følgende forskningsoppsummering som ble presentert for Djupedalutvalget og på en konferanse utvalget arrangerte i september 2014, og oversendt Kunnskapsdepartementet:

Lillejord, S., Ruud, E., Fischer-Griffiths, P., Børte K., & Haukaas, A. (2014) *Forhold ved skolen med betydning for mobbing*. Forskningsoppsummering. Oslo: Kunnskapssenter for utdanning, www.kunnskapssenter.no

Rapportens hovedfunn:

Forskningen som er oppsummert viser at skolemiljøet har stor betydning for elever, ansattes og foresattes opplevelse av kvalitet i skolen – faglig og sosialt. Stadig mer empirisk forskning bekrefter at godt skolemiljø virker helsefremmende, bidrar til trivsel og læring og hindrer mobbing og uønsket atferd. Begrepet skolemiljø er ikke klart avgrenset og

Kunnskapssenteret presenterer den nye systematiske kunnskapsoversikten om forskning på lærervurdering ved Universitetet i Oslo. (Foto: Asle Haukaas/Kunnskapssenter for utdanning)

definert, men består av flere faktorer som virker sammen. Forskningen anbefaler også økt oppmerksomhet om holdninger til mobbing, for det rapporteres om tilfeller da skolens personale betrakter mobbing som et mindre problem, mens elevene oppfatter det som alvorlige problemer. Et hovedfunn i oppsummeringen er at stadig flere forskere nå er enige om at langsiktig og bredt anlagt arbeid med skolemiljø er det beste tiltaket for å forhindre mobbing og uønsket atferd i skolen. Et utviklingstrekk i forskningen er en bevegelse fra en reaktiv mot en preventiv holdning til mobbing, og fra et individperspektiv til økt forståelse av mobbingens kontekst og gruppedynamikk. En mer inkluderende skole kan motvirke et bredt spekter av tilpasningsproblemer.

[Rapporten kan lastes ned fra Kunnskapssenterets nettside.](#)

Partnerskap i lærerutdanningen: Kunnskapssenteret har et strategisk samarbeid med Senter for fremragende utdanning, ProTed (ved Universitetet i Oslo og Universitetet i Tromsø). Begge sentrene har et nasjonalt ansvar for kunnskapsgrunnlaget i lærerutdanningen. Som et resultat av dette strategiske samarbeidet ble Kunnskapssenteret bedt om å undersøke nærmere hva forskning viser kjennetegner gode partnerskapsmodeller i lærerutdanningen. ProTed trengte et solid kunnskapsgrunnlag for arbeidet med å videreutvikle universi-

tetsskoleprosjektet og for å forbedre lærerutdanningen. Dette resulterte i følgende forskningskartlegging:

Lillejord, S. & Børte, K. (2014) *Partnerskap i lærerutdanningen – en forskningskartlegging – KSU 3/2014*. Oslo: Kunnskapssenter for utdanning, www.kunnskapssenter.no

Rapportens hovedfunn:

En hovedutfordring i partnerskap mellom lærerutdanning og praksisskoler er å få til jevnbyrdighet i samarbeidet om utdanning av lærere. I forskningskartleggingen "Partnerskap i lærerutdanningen" er en konklusjon at de partnerskapene som lykkes best ser ut til å ha konkrete samarbeidsprosjekt, for eksempel ved at de samarbeider om å utvikle studieprogram eller etter- og videreutdanningstilbud til lærere. Forskningen som er gjennomgått tilsier et oppgjør med tradisjonelle oppfatninger av forholdet mellom lærerutdanningsinstitusjonene og skolene.

[Rapporten kan lastes ned fra Kunnskapssenterets nettside.](#)

SAMARBEID NASJONALT OG INTERNASJONALT

Som autonom aktør arbeider Kunnskapssenteret etter høye internasjonale standarder. Samarbeid med kunnskapssentre internasjonalt er svært viktig av flere årsaker, særlig for å finne gode løsninger på felles utfordringer rundt hvordan man skal oppnå økt bruk av forskning i utdanningssektoren. Også når det gjelder formatutvikling er utfordringene internasjonale.

Kunnskapssenteret har et tett samarbeid med

EPPI-Centre ved University College, London og Dansk Clearinghouse for Uddannelsesforskning i København. Kunnskapssenteret er også medlem av det europeiske nettverket EIPPEE, hvor man jevnlig diskuterer utfordringer knyttet til kunnskapsmobilisering og hvordan man kan legge til rette for at innsikter fra utdanningsforskning tas i bruk i sektoren.

14.-16. mai 2014 arrangerte Kunnskapssenteret EIPPEE-konferansen *Finding a way to facilitate the better use of research in education* på Voksenåsen i Oslo. 120 delegater fra 17 nasjoner deltok på konferansen, som ble etterfulgt av et EIPPEE-nettverksmøte.

Kunnskapssenteret samarbeider også med Kunnskapssenter for helsetjenesten og Campbell Collaboration Norge, og var representert på Campbells Colloquium i Belfast 16.-20. juni 2014.

Sølvi Lillejord er Norges forskningsråds representant i Nasjonalt råd for lærerutdanning (NRLU). Lillejord har observatørstatus i rådet, som har to møter årlig.

Kunnskapssenteret har etablert en strategisk allianse med ProTed, Senter for fremragende utdanning, ved Universitetet i Oslo og Universitetet i Tromsø. Samarbeidet er motivert av at de to sentrene har et nasjonalt ansvar for å utvikle et bedre kunnskaps-

grunnlag for lærerutdanningen. I 2014 resulterte samarbeidet i at Kunnskapssenteret kartla nyere forskning om partnerskapsmodeller. Rapporten ble presentert på universitetsskolekonferansen *Partnerskap for fremtiden* på Hotel Bristol, 6. november.

Kunnskapssenteret har hatt møter med organisasjonene og presentasjoner på samlinger i deres regi også i 2014.

Kunnskapssenteret bidrar til arrangementer i Norges forskningsråd. Blant annet arrangerte senteret 9. oktober Forskning til lunsj, hvor avdelingsdirektør Morten Rosenkvist fra Kunnskapsdepartementet innledet til diskusjon. Det er tett samarbeid mellom Kunnskapssenteret og forskningsprogrammet FINNUT. Lillejord er også medlem i en intern gruppe som forbereder evaluering av norsk utdanningsforskning i 2015/2016.

Kunnskapssenteret var 24.-25. november vertskap for en delegasjon fra Tyskland (Ständigen Konferenz Kultusministerium), ledet av Secretary General Udo Michalik. Sølvi Lillejord var i Berlin 10. desember, og presenterte Kunnskapssenterets arbeid for utdanningsministrene fra 16 Länder på Ständigen Konferenz Kultusministerium.

Kunnskapssenteret på besøk hos samarbeidspartner Oxford University Centre for Educational Assessment (OUCEA)
(Foto: Asle Haukaas/Kunnskapssenter for utdanning)

KOMMUNIKASJON OG FORMIDLING

NETTSIDEN

Nettsiden til Kunnskapssenteret består av en kunnskapsbase samt en rekke informasjons-/ oversiktssider og en nyhetstjeneste.

Nettstatistikken for 2014 viser at Kunnskapssenterets egne publikasjoner er populære: Med unntak av startsidene og informasjonssider er de mest besøkte sidene State of the field-rapporten *Information and Communications Technology and Learning: State of the Field Review* og rapporten *Former for lærervurdering som kan ha positiv innvirkning på skolens kvalitet*. Begge rapportene inngår i Kunnskapsbasen.

KUNNSKAPSBASEN

Fordi Kunnskapssenteret skal bidra til mer kumulativ utdanningsforskning er en viktig oppgave for senteret å etablere, fornye og vedlikeholde en kunnskapsbase med den beste tilgjengelige kunnskapen fra forskning om utdannings spørsmål for hele sektoren.

Nettsiden til Kunnskapssenteret er bygget opp rundt denne kunnskapsbasen. Her publiseres forskningsrapporter og kunnskapsoversikter for utdanningsfeltet. Biografisk informasjon og sammendrag publiseres på nettsiden, og mange av rapportene kan lastes ned som fulltekst i pdf. Per 31. desember 2014 inneholdt basen 138 publikasjoner.

SOSIALE MEDIER

Kunnskapssenteret bruker sosiale medier som utfyllende kanal for nettet og for å øke oppmerksomheten omkring tema vi ønsker å profilere. Facebook og twitter brukes aktivt før, under og etter sentrale arrangement.

Per 31.12 hadde Kunnskapssenterets twitterfeed 300 følgere, mens Facebooksiden hadde 508 følgere.

MØTEPLASSER

Finding a way ... to facilitate the better use of

research in education: Kunnskapssenteret var i 2014 vertskap for den tredje internasjonale konferansen til nettverket The Evidence Informed Policy and Practice in Education in Europe (EIPPEE).

Hovedtemaet for årets konferanse var å se på de utfordringene og det potensialet som ligger i å utvikle en velfungerende infrastruktur for å støtte en kunnskapsbasert utdanningspraksis. Konferansen ble avholdt på Voksenåsen i Oslo, med rundt 120 deltakere fra 17 land. Innledere representerte også OECD og EU-kommisjonen.

Seminar om forskning på lærervurdering: Kunnskapssenteret arrangerte 24. april et godt besøkt seminar hvor den nye systematiske kunnskapsoversikten om forskning på lærervurdering ble presentert. Arrangementet fant sted ved Universitetet i Oslo.

BRUKERRÅDET

Brukerrådet skal bistå Kunnskapssenteret ved å spille inn kunnskapsbehov fra brukerne i sektoren og fungere som en faglig diskusjonspartner for senteret. Det ble avholdt møte i Brukerrådet 7. mai 2014. Brukerrådet fikk presentert pågående arbeid med kommunikasjonsstrategi, og ble utfordret til å svare på følgende spørsmål:

Hvordan kan min institusjon/organisasjon bidra til at forskning som Kunnskapssenter for utdanning produserer og/eller presenterer kan bli tatt i bruk i sektoren? Se dette i sammenheng med allerede tilgjengelig forskning og hvordan det er ønskelig å få forskningskunnskap presentert og hvordan den må tilrettelegges for å bli relevant i arbeidet deres.

Oppgaven førte til gode diskusjoner blant medlemmene i Brukerrådet, og Kunnskapssenter for utdanning fikk nyttige og relevante tilbakemeldinger.

Medlemmer 2014 :

- *Kjersti Flåten*, divisjonsdirektør, Utdanningsdirektoratet
- *Kjetil Moen*, avdelingsdirektør, Kunnskapsdepartementet
- *Gro Jamtvedt*, professor, avdelingsdirektør, Kunnskapssenteret for helsetenesta
- *Bekka Skaasheim*, fylkesdirektør, Sogn og Fjordane fylkeskommune
- *Laila Susanne Sara Oskarsson*, universitetslektor, UiT Noregs arktiske universitet (representerer Sametinget)
- *Jon Anders Drøpping*, fagleder FoU, KS
- *Xeni Kristine Dimakos*, analysesjef, Nasjonalt fagorgan for kompetansepolitikk (VOX)
- *Knut-Patrick Hanevik*, dekan, Nasjonalt råd for lærerutdanning (NRLU)
- *Elisabeth S. Gundersen*, leder, Foreldreutvalet for grunnopplæringa (FUG)
- *Hans-Erik Lefdal*, studieieiar, Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB)
- *Ane Krogsæter Aarre*, lærar, Fyrstikkalleen skole
- *Svein-Erling Greiner*, student, førskulelærerutdanninga, Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA)

PRESENTASJONER

Lillejord: 20.-21. januar 2014: Key Note: *Improving the teaching profession – what can we learn from research?* German Rector's Conference, Essen, Tyskland.

Lillejord: 24. januar 2014: Key Note: *Bruk av forskning i skolen*, Skolelederforbundet, Bergen.

Lillejord: 7. februar 2014: Opponent for en Ph.d.-avhandling av Trine Kløveager Nielsen: *Teori og praksis i professionsbacheloruddannelserne. Et systematisk review*, ved Aarhus Universitet i København.

Lillejord: 13. februar 2014: Key Note: *Å være leiar i framtidens skule og barnehage*. Skoleledersamling i Loen, Sogn og Fjordane.

Lillejord: 5. mars 2014: Key Note: *Politikk-praksis-forskning* på KS' Skoleting på Gardermoen.

Lillejord, Børte og Ruud: 24. april 2014. Presentasjon: *Former for lærervurdering som kan ha positiv innvirkning på skolens kvalitet*, Seminar om arbeidet med lærervurdering i Domus Academica, UiO.

Sølvi Lillejord på den internasjonale EIPPEE-konferansen *Finding a way ...* (Foto: Asle Haukaas/Kunnskapssenter for utdanning)

Lillejord: 25. april 2014: Presentasjon for GNIST-samarbeidet, ledet av statsråd Torbjørn Røe Isaksen, *Former for lærervurdering som kan ha positiv innvirkning på skolens kvalitet*. Regjeringskvartalet.

Lillejord: 30. april 2014: Foredrag: *Former for lærervurdering som kan ha positiv innvirkning på skolens kvalitet*. Skolelederforbundets Bergenskonferanse.

Lillejord 6. juni 2014: Innlegg: *Former for lærervurdering som kan ha positiv innvirkning på skolens kvalitet*. Frokostmøte KIS (Kunnskap i skolen) Universitetet i Oslo.

Lillejord: 17. og 18. september 2014: Presenterte forskningsoppsummering om forhold ved skolen med betydning for mobbing – for Djupedal-utvalget 17.9 og på konferanse på Litteraturhuset 18.9.

Lillejord: 1. oktober 2014: Key Note: *Ledelse i fremtidens skole*. Samling for skoleeiere og skoleledere i Loen, Sogn og Fjordane.

Lillejord: 6. november 2014: Key Note: *Partnerskap i lærerutdanningen* på universitetsskolekonferansen *Partnerskap for fremtiden*. Hotel Bristol, Oslo.

Lillejord: 12. november 2014: Presenterte forskningsoppsummeringen *Forhold ved skolen med betydning for mobbing* for UDIR, avdeling Hamar.

Lillejord: 17. november 2014: Key Note: *Kunnskapsba-*

sert praksis og lederutfordringer, Forskningsrådets FINNUT-konferanse. Oslo Kongressenter.

Lillejord: 20. november 2014: Presentasjon av Kunnskapssenterets rapporter for styret for Nasjonalt senter for læringsmiljø i Stavanger. Gardermoen.

ARRANGEMENTER/MØTESTEDER

Kunnskapssenteret arrangerte 13.-16. mai 2014 den internasjonale EIPPEE-konferansen.

Lillejord, Ruud og Børte: 16.-20. juni 2014: Deltok på Campbell Colloquium Belfast.

Børte og Lillejord: 28. november 2014: Presenterte Kunnskapssenterets arbeid for Kristin Vinje, KUF-komiteen.

Lillejord: Deltar høsten 2014/våren 2015 i et prosjekt i Utdanningsdirektoratet som tar sikte på å skape helhet og sammenheng i kvalitetsvurderingssystemet.

INTERNASJONALT SAMARBEID

Lillejord: 27.-28. oktober: EIPPEE-nettverksmøte i London for å planlegge 2015-konferansen.

Lillejord: 10. desember 2014: Presentasjon om infrastruktur for forskningskommunikasjon for ministrene fra 16 Länder og Ständige Konferenz Kultusministerium, Berlin.

5. ANSATTE

Navn	Stilling
Sølvi Lillejord	Direktør
Erik Ruud	Seniorforsker
Kristin Børte	Forsker
Konrad Morgan	Professor (40 % stilling)
Asle Haukaas	Seniorrådgiver, informasjon
Peder Fischer-Griffiths	Rådgiver

Fra høyre: Sølvi Lillejord, Kristin Børte, Asle Haukaas, Erik Ruud og Peder Fischer-Griffiths. (Foto: Thomas Keilman, Forskningsrådet).

6. VEDLEGG

KUNNSKAPSSENTER FOR UTDANNING HAR UTVIKLET TRE FORMATER FOR SYNTETISERING AV FORSKNING

Kunnskapssenteret arbeider systematisk med å videreutvikle sjangeren kunnskapsoversikter (systematic reviews). Dette arbeidet er nødvendig for å imøtekomme kunnskapsbehovet hos senterets ulike målgrupper, for eksempel politikktutformere, forskere samt ansatte i utdanningsadministrasjon og -praksis. Ved å utvikle ulike formater for syntetisert forskning, blir det også mulig å skreddersy produktene til det formålet de er tenkt. Dette gjør det lettere for målgruppene å ta kunnskapen i bruk. Arbeidet med å utvikle ulike formater er nært knyttet opp til tre av målene for Kunnskapssenteret: 1) å sammenstille og formidle forskning, 2) å bidra til en kunnskapsbasert politikktutforming, forvaltning og praksis og 3) å utvikle kompetanse og kapasitet på sammenstilling og oppsummering av forskningsresultater.

I løpet av 2014 har Kunnskapssenteret syntetisert forskning i tre ulike formater. Formatene har blitt utviklet som en del av ulike forskningsoppdrag. Det første eksempelet er en systematisk kunnskapsoversikt (oppdrag fra Kunnskapsdepartementet), det andre er en forskningsoppsummering (oppdrag fra sekretariatet for Djupedalutvalget, KD) og det tredje er en forskningskartlegging (i samarbeid med ProTed, Senter for fremragende utdanning Universitetet i Oslo og Universitetet i Tromsø).

Systematisk kunnskapsoversikt: *En systematisk kunnskapsoversikt samler og syntetiserer studier om spesielle forskningstema eller problemstillinger, basert på systematiske søk og formelle kriterier for vurdering og analyse av relevante studier.*

En systematisk kunnskapsoversikt forutsetter et bredt tilfang av primærlitteratur på temaet som undersøkes. Nytteverdien av en slik oversikt er at: 1) den gir solid dybde- og breddeinnsikt, 2) man kan si noe om hva

som virker, hvordan det virker og ulike faktorer som påvirker, 3) den kan identifisere kunnskapshull på feltet, og 4) man kan være sikker på funnene som rapporteres.

Forskningsoppsummering: *Forskningsoppsummering (literature review eller research review) er en ikke-systematisk gjennomgang av publiserte artikler på et forskningsfelt.*

En forskningsoppsummering forutsetter at et finnes review-artikler på temaet. Nytteverdien av dette formatet er knyttet til at det gir: 1) muligheter til å identifisere mønstre og trender i forskningen, og 2) at man kan trekke sikre konklusjoner om hovedtrekkene i forskningen.

Forskningskartlegging: *En forskningskartlegging (mapping) gir et overblikk over eksisterende forskning på et bestemt område. Den kan vise om det er grunnlag for å gjøre en systematisk kunnskapsoversikt på området og samtidig avsløre kunnskapshull på forskningsfeltet. En forskningskartlegging presenterer også konklusjonene fra den forskningen som er kartlagt og gir en status for forskningen på feltet.*

En forskningskartlegging forutsetter at det finner forskning på temaet og passer godt til et ungt forskningsfelt. Nytteverdien av en forskningskartlegging er at den: 1) gir et overblikk over eksisterende forskning på feltet, 2) gir innsyn i temaene det forskes på, 3) gir en status for forskningen på feltet, og 4) avslører kunnskapshull.

KUNNSKAPSSENTERETS PUBLIKASJONER I 2014

Lillejord, S., Børte, K., Ruud, E., Hauge, T. E., Hopfenbeck, T. N., Tolo, A., Fischer-Griffiths, P. & Smeby, J.-C. (2014) *Former for lærervurdering som kan ha positiv innvirkning på skolens kvalitet: En systematisk kunnskapsoversikt KSU 1/2014*. Oslo: Kunnskapssenter for utdanning, www.kunnskapssenter.no

Lillejord, S., Ruud, E., Fischer-Griffiths, P., Børte, K., & Haukaas, A. (2014) *Forhold ved skolen med betydning for mobbing*. Forskningsoppsummering. Oslo: Kunnskapssenter for utdanning www.kunnskapssenter.no

Lillejord, S. & Børte, K. (2014) *Partnerskap i lærerutdanningen – en forskningskartlegging – KSU 3/2014*. Oslo: Kunnskapssenter for utdanning, www.kunnskapssenter.no

KUNNSKAPSSENTER FOR UTDANNING

TELEFON: +47 22 03 70 00

EPOST: kunnskapssenter@forskningsradet.no

INTERNETT: www.kunnskapssenter.no

FACEBOOK: [kunnskapssenter](#)

TWITTER: [kunnskapsrad](#)